

II JORNADA DE VISUAL I PLÀSTICA

11 i 12 de novembre de 2016

Centre Cultural la Mercè

GIRONA

Més informació i inscripcions: <http://www.udg.edu/ice>

II JORNADA DE VISUAL I PLÀSTICA

11 i 12 de novembre de 2016

Centre Cultural la Mercè
GIRONA

PROGRAMA

DIVENDRES 11 DE NOVEMBRE DE 2016

- A partir de les 17:30 h **Acreditació**
Espai: Auditori
- De 18:00 h a 18:15 h **Presentació de la jornada**
Espai: Auditori
- De 18:15 h a 20:00 h **Taula rodona: "L'artista torna al centre"** amb Jordi Mitjà (Bòlit Mentor) i Jordi Lafon (ART i Escola d'ACVIC)
Moderador: **Pere Parramon**
Espai: Auditori

DISSABTE 12 DE NOVEMBRE DE 2016

- De 09:00 h a 09:30 h **Acreditació i presentació de la dinàmica de les activitats**
Espai: Claustre
- De 09:30 h a 11:30 h **Presentació simultània d'experiències**
Espai: Sala Polivalent (planta baixa)

Speed dating

Mou-te per experiències artístiques innovadores portades a terme en diferents etapes educatives

- De 11:30 h a 12:00 h **Esmorzar**
Espai: Claustre
- De 12:00 h a 14:00 h **Tallers**

Tallers

Explorar el moviment en fotografia
Espai: Sala Claustre (planta baixa)

Aquest taller pretén explorar les potencialitats expressives del moviment en l'àmbit de la fotografia. Partint de l'obra de diferents fotògrafs, s'explicaran els elements tècnics que permeten controlar el moviment amb una càmera fotogràfica i es practicarà realitzant diferents tipologies de fotografies: estroboscòpiques, de cossos en moviment, de llums en moviment, de cossos congelats, de seqüències en moviment, entre d'altres.

A càrrec de: Glòria Rigau i Montserrat Planella

Artilugis que belluguen
Espai: Taller de Pintura (2a planta)

Des de la curiositat de voler saber el perquè d'alguns fenòmens òptics, dissenyarem els nostres propis jocs visuals. Podem partir del dibuix d'imatges fixes sobre el pla, que ja ens fan ballar els ulls o aventurant-nos a sortir d'aquest. El taller t'anirà bé si vols dibuixar i construir una baldufa, un taumàtrop o un calidocicle... Aquests artilugis, que els farem bellugar, tenen grau de dificultat diversa i es poden adaptar a la teva necessitat i al grup de nens amb els que treballis. Un ventall de possibilitats per a totes les edats

A càrrec de: Núria Vancells

La dansa que genera imatge
Espai: Sala Pati (planta baixa)

Què passa si provem de dibuixar ballant i pintar amb música? Una nova manera de percebre i tenir consciència corporal experimentant amb el gest del nostre cos. Un dibuix corporal en moviment. Aquest taller es basa en els treballs de Segni Mossi a Roma. Un laboratori de dansa-disseny gràfic per a nens i nenes de 6 a 10 anys, amb Alessandro Lumare i Simona Lobefaro, que explora el moviment i el dibuix i disseny gràfic. El taller proposarà activitats amb paper de gran format partint del moviment del cos i la música.

A càrrec de: Clara Gassiot

Stop Motion
Espai: Aula Digital (2a planta)

En aquest taller, ens centrarem a treballar el moviment a partir d'una successió d'imatges fixes. Partirem de diversos exemples d'alguns dels pioners (Eadweard Muybridge, Étienne Jules Marey, Segundo de Chomón...) que tenen una deliciosa obra, en el difós lliandratge entre la fotografia i el cinema. Treballarem després, en una sessió pràctica, per entendre el pas de la imatge estàtica a la imatge en moviment, a partir de diversos elements i tècniques, per explorar les possibilitats expressives de l'stop motion i el time-lapse.

A càrrec de: Joan Cumeras

Tria, actua i participa en un dels tallers on el moviment hi serà present en tot moment.

#artnovement

CATÀLEG DE TEXTURES DE L'ESCOLA.

Experiència duta a terme a l'Escola Bressol Municipal "El Tren" de Girona, el curs 2015-2016 amb un dels grups de grans, de 2 a 3 anys.

EL MOVIMENT COM A ACTE DE FRICCIÓ. LA FRICCIÓ COM A GENERADORA D'IMATGES, TEXTURES I PATRONS.

Aquesta és la història de com, gràcies a un regal d'aniversari que arriba a l'escola en forma de ceres planes i triangulars, aquestes ceres suposen per als infants la descoberta d'una tècnica que per als infants esdevé una possibilitat. Gràcies a aquesta descoberta, apareix l'exploració de la relació entre el moviment, el rastre i les textures, que culmina amb una col·lecció de les textures i patrons que vesteixen l'escola. De com el moviment pot generar i genera una textura, partint d'un objecte en relleu i del moviment de fricció amb algun element que deixa rastre interposant un paper enmig.

El moviment de vaivé, el traç d'escombrat a l'hora de pintar, és encara un moviment molt proper en el temps per als infants d'aquesta edat, ja que és un dels primers moviments que fan en començar a pintar. No és d'estranyar, doncs, que sigui un gest que els agradi repetir una vegada i una altra.

Després d'explorar què passava amb les ceres triangulars, els infants es van llançar a descobrir diferents textures: després d'observar el seu interès i fascinació per utilitzar les ceres, en el racó d'expressió plàstica del grup hi vam posar ceres toves, papers i un cistell amb elements amb diferents textures: fulles, cintes, retalls de roba... Evidentment i motivats pel seu propi interès, el pas natural va ser moure's i començar a explorar les textures que vestien l'espai de referència del grup, aquell espai conegut ara era viscut d'una altra manera. Moure's per l'espai, buscar-ne imatges i revelar-les a través del moviment d'anada i vinguda de les mans sobre el paper. Tot seguit apareix la idea, la possibilitat de sortir a l'exterior, al pati de l'escola i repetir l'experiència. El moviment del cos dins i fora és diferent, però el moviment de vaivé que genera la fricció i que revela les textures és el mateix.

Moure's per l'espai és atresorar-lo. El moviment ens ajuda a viure l'espai, a fer-nos-el nostre, a capturar-ne part de la seva essència en forma de textura.

La participació de les famílies en el procés, els processos paral·lels o els que se'n deriven, la observació i recollida gràfica d'imatges i l'elaboració d'un catàleg de textures per a exposar en l'espai del grup és també part de la experiència, el que la fa més intensa, més gran i més interessant per als grans i per als petits.

Aprofitant l'experiència, la relacionem amb la tècnica del *Frottage* i amb Max Ernst i aprofitem per a encetar un diàleg intens i vibrant amb les famílies per a parlar d'art, expressió i infància.

Cos i moviment

Àngels Rigat. Esc Dr. Robert de Camprodon

1-Objectes en moviment:

Interactuem amb diferents objectes. Ens fotografiem i ens dibuixem.

2-El treball del camp i personatges mironians:

Joan Miró. Portem eines del camp i treballem la terra: ens dibuixem. Amb materials reciclats creem personatges inspirats en l'obra de Joan Miró. Visitem la Fundació Miró de Barcelona

3-L'art del paper, el paper de l'art

Escoltem tot el que ens diu el paper estripat, tallat, foradat, arrugat. Interactuem amb diferents tipus de paper i ens dibuixem. Dibuix model amb barret de paper, dibuix model amb una ocelleta de la Pau...

4-Pablo Picasso: època blava i època rosa

Dibuixem el gest trist. La tristesa tanca el nostra cos, l'arrauleix. Ens dibuixem els uns als altres en aquestes postures tristes. Amb motlles de fruita i d'ous i filferro tou fem personatges de circ inspirats en l'època rosa de Picasso. Malabaristes, equilibristes, venedors

d'entrades, músics. En la família del circ tots sumem! La filosofia del circ Cric de Tortell Poltrona ens acompanya en el nostre treball. Visitem el Museu Picasso de Barcelona.

5-Els colors: Blanc sobre blanc

Un suport blanc on hi expliquem una idea també amb material blanc.

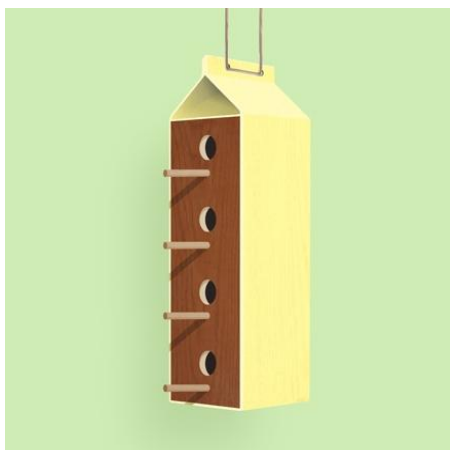
Descobrim molts blanc diferent, diferents textures i volums.

Aprofitem els títols de les nostres creacions blanques per escriure textos a la classe de llengua

Presentació de l'experiència del Jardí Artístic:

Clara Gassiot

Jardí Artístic és un espai educatiu pioner on els infants poden viure i experimentar tots els vessants de l'expressió artística -música, dansa, teatre i arts plàstiques- d'una manera lúdica i creativa.

Aquest programa educatiu d'innovació i d'investigació educativa el fa possible un equip docent especialitzat amb l'impuls de l'Escola de Música Moderna de Girona, de l'Escola de Teatre El Galliner i de l'Escola Municipal d'Art de Girona.

Professorat Txell Faxedas, Clara Gassiot i Pau Molina

Línia pedagògica i metodològica:

El Jardí Artístic és una aula de joc, sensibilització i experimentació que s'articula a partir de conjugar i integrar diferents disciplines artístiques que es desenvolupen simultàniament a l'aula. És per això que la línia pedagògica que volem seguir serà la de cercar constantment la metodologia més dinàmica, flexible i innovadora que ho faci possible.

L'educació sensorial és un aspecte molt important en el desenvolupament de l'infant. Aquesta es desenvolupa a partir de les relacions amb l'entorn. L'accent de l'acció pedagògica del Jardí Artístic se centra a generar entorns educatius que integren d'una manera natural però ben fonamentada totes les accions artístiques diverses possibles. És una línia pedagògica que cerca dotar de fluïdesa aquesta integració que proposem de treballar a l'aula: la música, la dansa, el teatre i la plàstica.

L'equip docent pretén innovar en el fet de crear una metodologia que comporti contemporaneïtat l'art en general, en l'espai/temps en el que duri l'activitat. Sovint a les aules escolars i/o extraescolars es presenta l'aprenentatge de l'art d'una manera segmentada, separant les àrees de teatre, la dansa, la música i la plàstica. La nostra opció és fer possible un espai a on hi siguin presents totes les branques possibles i a on els protagonistes siguin els infants, potenciant la seva creativitat i les seves capacitats expressives. Aquest mètode de treball i d'experimentació els ha de dur al descobriment i coneixement del mateix cos d'una manera diferent, que és el primer referent que un infant té per conèixer-se com a persona. Aquest coneixement és la base del desenvolupament posterior de les capacitats cognitives i motores

Cada docent té el seu propi estil i és bo que sigui així, però com a aula artística cal garantir que coincidim en aspectes bàsics i que evitem, en la mesura que sigui possible, les contradiccions. A través del treball d'equip pretenem arribar a nous acords que ajudin a millorar la pràctica docent.

Pretenem que el desenvolupament de tota l'activitat del Jardí Artístic estigui enfocada i projectada lúdicament, cercant gaudir del procés i no donant importància als resultats. La nostra línia pedagògica no té per objectiu crear productes finals sinó potenciar el recorregut sensoriomotor i emocional de l'Infant.

Enllaç del blog de Jardí Artístic: <https://jardartstic.wordpress.com>

Artilugis que belluguen...

Núria Vancells

El petit cor comença a batejar amb ritme a les quatre setmanes de gestació. A dins la panxa de la mare un preciós organisme es prepara, un precisíssim aparell locomotor es comença a dissenyar, nou mesos i tot està en dansa. Al nèixer la respiració és el moviment que ens fa bellugar sense mai parar, mentre vivim en aquesta terra. Si respirem belluguem.

A l'aula és bo trobar l'equilibri entre ambdues, la inspiració i l'expiració. Moments dedicats a bellugar, moments dedicats a visualitzar, moments dedicats al fer. A cada inici de classe podem introduir petits jocs de moviment, amb les mans, els braços... els ulls, que ens activen, ens desperten, ens concentren.

Atents al binomi de l'assignatura, Visual i Plàstica, posem accent per una banda, a tot al què té a veure amb la visió i per l'altra, la plasticitat a tots els nivells. Per començar, exercicis amb els ulls com a protagonistes: parpelleig, girem en totes direccions i en rodó, enfoquem d'aprop i de lluny...què veiem, com veiem? Les il·lusions òptiques ens sorprenen i ens ajuden a entendre més sobre l'ull humà. Petites propostes de coordinació d'ambdós hemisferis del cervell: jocs de mans, de dits, o bé directament fem dibuix dinàmic... És l'ús de les mans que ens permet connectar amb el nostre origen, amb la nostra capacitat de crear, com a éssers humans.

... i que (què) podem fer amb les mans.

Una tarda de tardor una bufada de vent fa que les llavors d'alguns arbres dibuixin a l'aire, helicoides. Les menudes mans s'ajupen, agafen l'element i repeteixen el dibuix, és tan bonic!

Des de les mans més menudes a les més madures, us presento uns petits artillugis que belluguen. Cadascú de vosaltres desplegarà, a la seva manera dins l'aula, el camí i el resultat per arribar a fer una baldufa, un taumàtrop, un calidocicle... Totes aquestes propostes neixen de la realitat que tenim habitualment als centres : grups generosos, aules normals, una hora de rellotge per endavant i setmanal i a tot estirar, dues.

La baldufa, giravolta, giravolta, giravolta... aquest element tan precís i preciós pot ser dissenyat sobre paper pla, retallat i enganxat sobre cartró. I amb una peça tan senzilla, per punta, com un enquadernador metàl·lic, amagat entre capa i capa, que ens ajudarà a fer girar el petit invent. Si el dibuix és concèntric no hi veurem gaires canvis, si en canvi, és radial o amb altres disposicions més caòtiques ens meravellarà el seu canvi de color i forma quan funciona.

“Els nens belluguets, diagnosticats fins a l'extrem, diuen que si giravolten com baldufes, tantes voltes com facin aconseguiran més minuts de repòs i pau...” Això ho he sentit a dir, bé podem estirar més el fil i investigar per aquí...

El taumàtrop ens ajuda a comprendre com funciona l'ull humà. Nosaltres som capaços de percebre moviment a partir d'una cadència de 24 imatges per segon. Aquest enginy visual es fa possible a partir del moviment continu i generatriu d'un pla circular. A cada una de les cares s'hi dibuixa una part diferent: per exemple, si volguéssim fer una emoticona somrient, en un costat hi dibuixaríem els ulls i a l'altre la boca oberta. Si el fem girar, la persistència retiniana al nostre ull interpreta i completa la imatge sencera de nou.

La natura es mou cíclicament, com el calidocicle, del grec *Kalós* (bell) + *eidós* (figura) + *kyklos* (anell). És una extraordinària figura geomètrica tridimensional, composta per una cadena de tetraedres isòsceles idèntics, units entre si, que giren endins i enfora del seu propi centre. Generant un anell de quatre cares hexagonals possibles que es van repetint sense mai parar. Podem generar el desenvolupament d'aquesta peça en un full A4. Amb les mesures que us dic hi poden cabre 2 calidocicles hexagonals: dibuixem 7 columnes de 4 cm al costat llarg i el curt 10 de 2cm cadascuna (ens sobrarà una petita tirallonga a cada costat) Aquesta malla rectangular ens serveix per a dibuixar els triangles isòsceles i també hi sortiran les pestanyes per enganxar l'encadenat de tetraedres i finalment la que ens ajudarà a tancar l'anell.

Si voleu donar un cop d'ull

Bibliografía

Dr PAUL E. DENNISON, GALL E. DENNISON. 2006. Brain Gym aprendizaje con todo el cerebro. Kinesiología educativa. El movimiento, la clave del aprendizaje. Publicat a Barcelona per Ediciones Robinbook.

Llibre on es despleguen molts exercicis per aplicar a l'aula directament. Les il·lustracions no ajuden massa però el contingut és àgil i s'atrapa bé.

M.C.ESCHER. 19. 59. M.C.ESCHER. Estampas y dibujos. Publicat a Alemanya per Kaninklijke Erven.

Petit llibre, amb una breu introducció d'ell mateix, per veure gravats, xilografies, litografies... amb moltíssimes il·lustracions d'aquest artista.

DORIS SCHATTSCHEIDER Y WALLACE WALKER. 1977. M.C. Escher Calidociclos. Imprès a Alemanya per Evergreen de Benedikt Taschen verlag GmbH.

Petit quadern dedicat quasi exclusivament als calidocicles, amb tot els exemples bellament il·lustrats i amb els processos a seguir per fer-ne de diferents formats: hexagonal i octogonal. També hi trobareu els cossos platònics: tetraedre, octaedre, icosaedre, hexaedre i dodecaedre. Tots ells amb els dibuixos continus, matemàticament resolts. Així com els desenvolupaments, a tot color, per retallar i enganxar de totes les figures explicades.

Tinc el plaer de presentar-vos en primícia aquí, el vídeo que el meu bon veí Martí em va poder gravar tot fent el calidocicle amb papiroflèxia! Aquesta manera facilita un xic més el fet de fer fer aquest invent als habilidosos més petits i deixar la confecció de la plantilla dibuixada als més grans. Doneu-hi un cop d'ull:

[Calidocicle a partir de la meitat d'un quadrat](#)

[Calidocicle a partir de tres quadrats](#)

Botigues per ullar

Segurament ja prou conegudes:

La Carpa, una botiga de somni

Aquí hi podeu trobar de tot i més relacionat amb el joc i la joguina d'abans i d'ara. Tenen una col·lecció increïble de baldufes i sempre alguna de nova. Els Reis ja ho saben.

<http://lacarpa.cat/>

Zeppelin, un món de jocs

Preciosa botiga d'experts en els jocs sobretot de grup, molt bons assessors i coneixedors dels seu article. Amants també de les baldufes per això també sempre hi trobo novetats.

<http://zeppelindreams.com/zepshop/ca/>

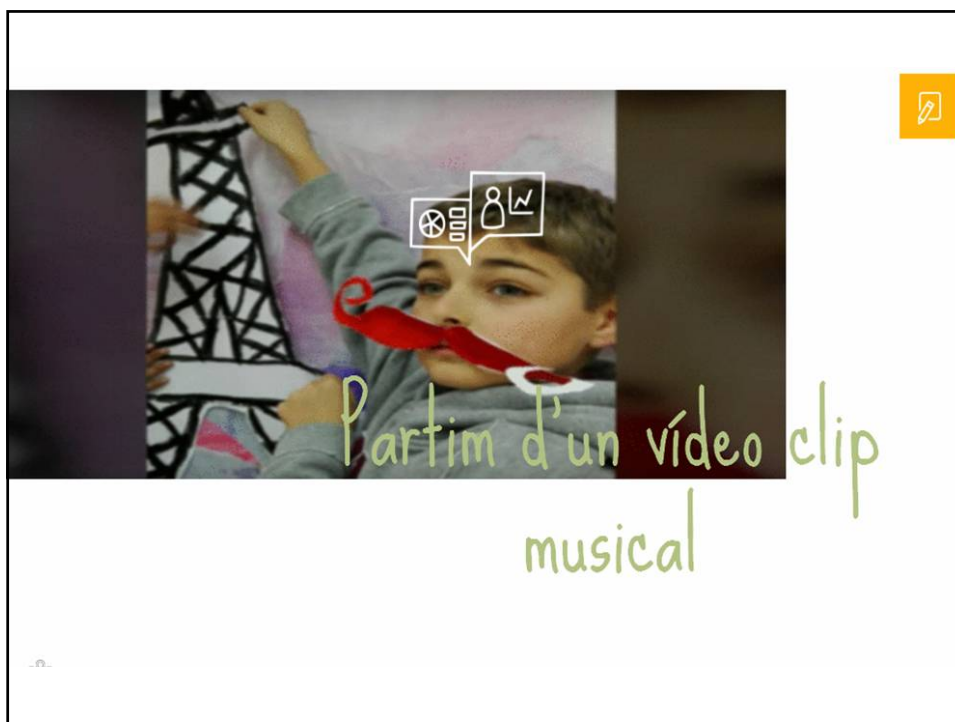
Museu del Cinema

Aquesta impressionant col·lecció de'n Tomàs Mallol és bo tornal-la a visitar de tant en tant, sempre us pot meravellar un artilugi nou, i havent fet, si us pareu a la botiga hi trobareu les reproduccions antigues dels jocs de moviment que us he presentat com el taumàtrop, el zootrop, calidoscopis, flipbooks...i un llarg etzétera. El mateix botiguer és col·leccionista de flipbooks.

http://www.museudelcinema.cat/cat/museu_info.php

CLIP 1: "BIGOTI VERMELL"

ANNA ROIG I L'OMBRA DE TON CHIEN

<https://www.youtube.com/watch?v=qQ1k9GC3rsM>

CLIP 2: "PRIMAVERA"

"Animated Lullaby" de Renee & Jeremy

https://www.youtube.com/watch?v=8-Npu_ly3ZM

QUÈ TREBALLEM?

- La IMATGE (fixa i en moviment)
- La fotografia (enquadrament, primers plans, etc.)
- La creativitat, la imaginació...
- Diferents tècniques i recursos plàstics, (collage, ceres, aquarel·les, etc)
- Les noves tecnologies: ús de tablets, mòbils, ordinadors, apps...

Proposta plàstica

CLIP 1: "BIGOTI VERMELL"

TREBALLEM A PARTIR DEL NOSTRE AUTORRETRAT I DEL DE L'ARTISTA JEAN ARP, REALITZANT DIVERSES ACTIVITATS COL-LABORATIVES.

Proposta plàstica

CLIP 2: "PRIMAVERA"
FEM LLIBRETS DESPLEGABLES (LLIBRETS ACORDIÓ O LLIBRE D'ARTISTA) INSPIRATS EN EL VÍDEO CLIP VISUALITZAT I EN LA PRIMAVERA.

El resultat

<https://www.youtube.com/watch?v=UDd4DAi2lsc>

El resultat

https://youtu.be/YR00uoP_41A

The image shows a video player interface with a purple background. On the left, the text "El resultat" is written in white. Below it is a small icon of a hand pointing to an eye. In the center is a video thumbnail of a colorful children's drawing. The drawing features various colors like pink, blue, green, and yellow, with some text in Catalan. A play button icon is overlaid on the drawing. In the top right corner of the video player, there is a small orange icon of a document with a pencil. At the bottom of the video player, the URL https://youtu.be/YR00uoP_41A is displayed.

Escola Pere Rosselló (Calonge)

Enllaç a l'activitat i altres vídeos fets pels nens i nenes del SEP de Plàstica

<https://sites.google.com/site/escolapererossello/sep-artistic>

GRÀCIES

PER LA VOSTRA ATENCIÓ

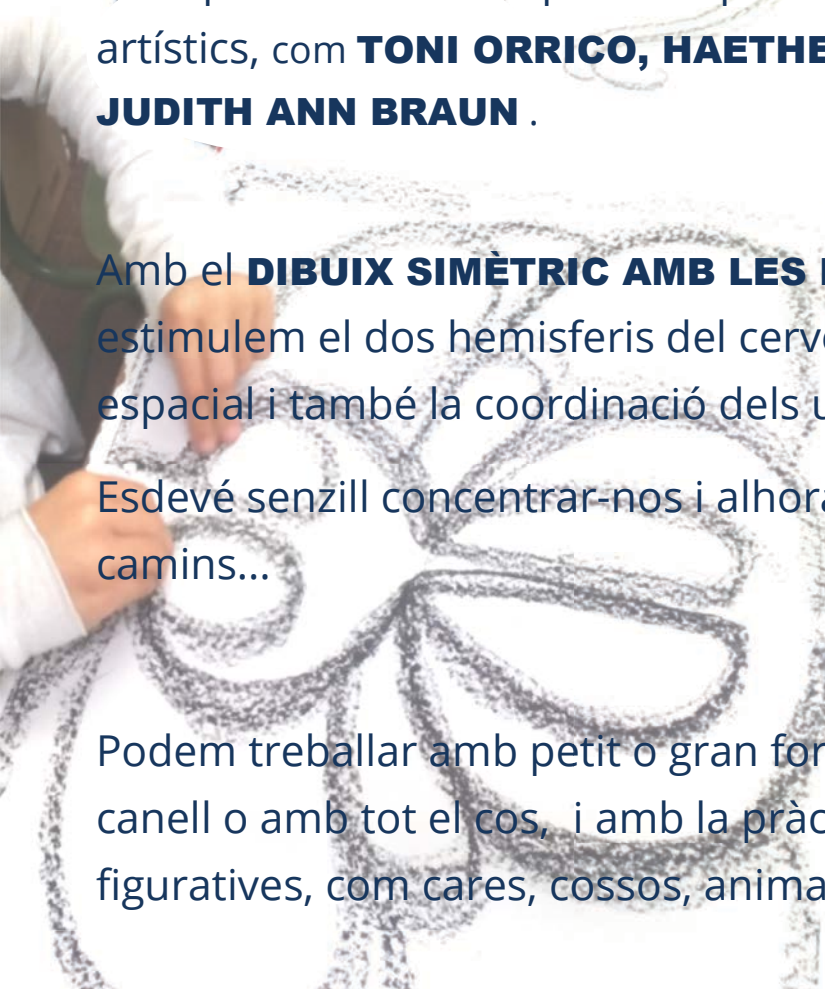

DEL GEST AL TRAÇ AMB DUES MANS

Dolors Picazo

L'IMPULS DE MOURE'S ÉS INHERENT EN ELS NENS. Què passaria si uníssim el moviment del cos i la creació gràfica?

Hem portat a terme aquesta experiència a partir d'alguns referents artístics, com **TONI ORRICO, HAETHER HANSEN, MAR SERINYÀ I JUDITH ANN BRAUN**.

Amb el **DIBUIX SIMÈTRIC AMB LES DUES MANS**, estimulem el dos hemisferis del cervell, millorem la nostra orientació espacial i també la coordinació dels ulls i les mans.

Esdevé senzill concentrar-nos i alhora ens divertim, descobrim nous camins...

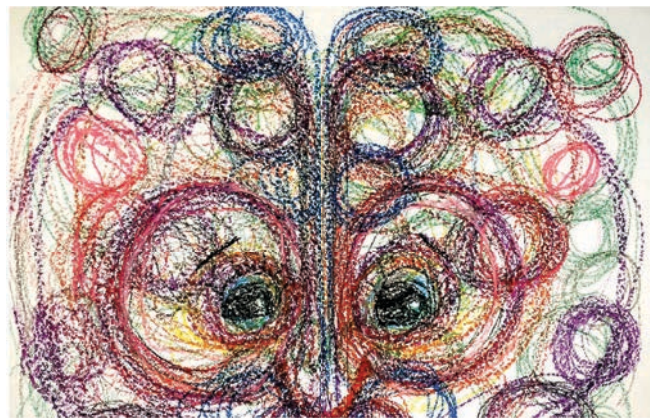
Podem treballar amb petit o gran format, només amb els dits i el canell o amb tot el cos, i amb la pràctica, cercar representacions figuratives, com cares, cossos, animals, plantes, màscares, monstres...

Qui va dir que es dibuixa assegut?

Que mentre la mà recorre el full la resta del cos ha de dormir? Es pot dibuixar amb tot el cos : corrent, saltant, rient. Es pot dibuixar sense mirar, dibuixar amb el cos dels altres, dibuixar amb la veu, dibuixar a l'aire. Podem ser incisius i ens podem perdre en l'espai. Podem deixar una marca fins i tot quedant-nos quiets.

SEGNI MOSSI laboratorio di danza-disegno

DEL GEST AL TRAÇ AMB DUES MANS

CAPTUREM EL MOVIMENT

Jornada ARTA EN MOVIMENT, ICE IdG, Girona 12 nov. 2016

Montserrat Planella Serra
Institut Castell d'Estela d'Amer

Es presenten una sèrie de propostes realitzades amb els alumnes de l'Institut Castell d'Estela, que exploren les relacions entre el moviment i la fotografia i el cinema, ja sigui des d'un punt de vista tècnic, conceptual o estètic.

En cada proposta s'utilitza el moviment de diferents maneres: en algunes el moviment és el fenomen a investigar, en d'altres el moviment esdevé element expressiu, en d'altres la capacitat de capturar el moviment s'empra per a investigar o experimentar d'altres qüestions, i en d'altres els elements formals fruit del moviment serveixen per a il·lustrar alguna temàtica.

ESTROBOSCÒPIQUES

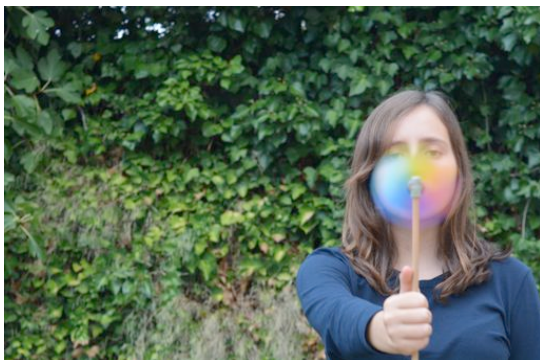
Realització de fotografies estroboscòpiques, tan per investigar el moviment del cos i dels cossos (1r d'ESO), com per entendre com funciona la nostra visió (4t d'ESO), com per generar imatges suggerents a partir del moviment del cos.

DISSENY S

A partir de fotografies que congelin els moviment o que mostrin elements en moviment, il·lustrar temàtiques diverses o realitzar dissenys gràfics (4t d'ESO).

RETRATS

Explorar i emprar el moviment i la combinació d'elements estàtics amb elements mòbils, com a element emocional i significatiu en l'elaboració de retrats i autoretrats fotogràfics (1r Batxillerat).

ESPAI i COS

Relacionar el moviment del cos amb l'espai en l'elaboració de sèries temàtiques relacionades amb l'espai de l'institut, 'Saltem l'institut', 'Passadissos a l'hora del pati' (4t d'ESO, 1r de Batxillerat).

EXPERIMENTS

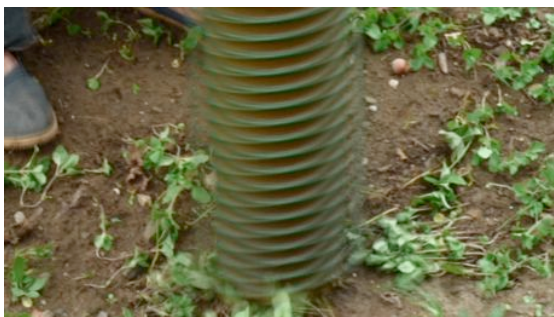
Utilitzar la càmera fotogràfica com a eina de notació, documentació i visualització de diferents fenòmens, relacionats amb comportaments de substàncies, factors atzarosos, etc. (4t d'ESO, 1r de Batxillerat).

EFFECTES DE LLUM

Experimentar amb la captació de llums en la foscor, llums que es mouen, la càmera que es mou, els llums que es mouen i il·luminen un objectes, etc. Explorar composicions formals i elements expressius, com a tècnica per a realitzar d'altres treballs (1r d'ESO i 4t d'ESO).

MOVIMENT EN EL PLA

Incloure com a element expressiu els moviments de càmera i els moviments dins del pla, entenent la seva capacitat evocativa, emotiva i significativa (4t d'ESO, 1r de Batxillerat a partir de l'experiència de Cinema en curs a l'entorn del moviment el 2009-2010).

LA TRAMUNTANA ENS MOU

Amb la idea d'observar, analitzar i inspirar-se en el moviment que produeix la tramuntana, l'alumnat captura imatges fotografiades o gravades en vídeo, escriu textos i fa dibuixos. Es treballen elements del paisatge del propi entorn i elements més imaginatius.

La idea inicial de capturar el moviment dins d'una composició ens fa estar atents als cabells al vent, a la roba estesa, a la superfície de l'aigua, als xiprers, pollancrees o canyissars que s'inclinen i dansen, als plàstics, papers i fulles que volen o s'arrosseguen, als camps sembrats que onegen, als cels que es foraden i es buiden, als núvols que s'estiren i canvien de color, als objectes grans o petits que es mouen o es tomben. Fins i tot, hem observat que, de la pell cap a dins, hi ha coses que el vent de la nostra terra remena, perquè la tramuntana ens mou.

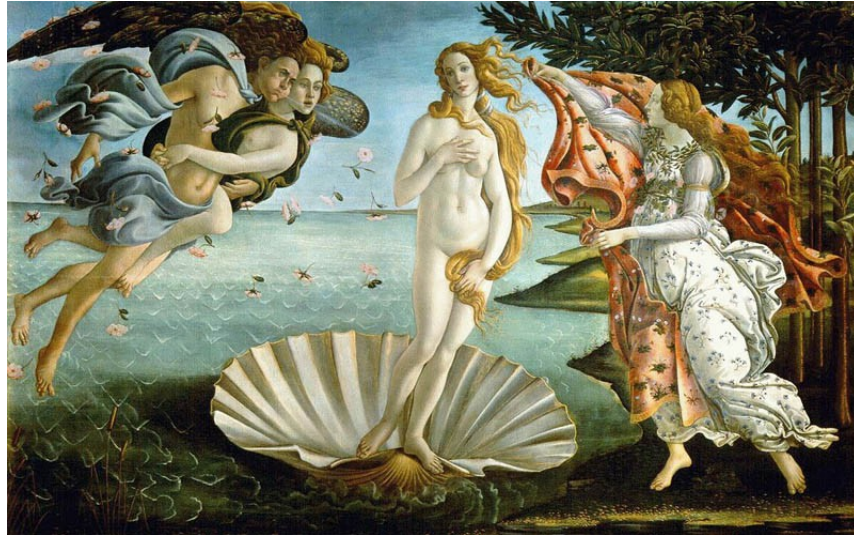
La idea s'ha activat amb estudiants de secundària a l'inici de curs, com a **activitat inicial de pintura**. Cal tenir en compte que el caràcter desinhibit d'aquesta proposta fa que també sigui idònia per treballar amb persones de qualsevol nivell educatiu. Per tal de conèixer la tècnica humida d'una manera espontània, s'ha aplicat la pintura negra o la tinta del mateix color, sobre el paper amb més o menys quantitat d'aigua. És així com es pot descobrir que les pinzellades i taques mostren una gradació de tons gràcies a l'aiguada. La combinació del dibuix o altres tècniques i les informacions que hi ha a continuació obren un camp de possibles activitats relacionades amb el vent.

Es pot engegar l'activitat **observant i analitzant el moviment** que produeix la tramuntana en diferents elements. L'alumnat esbossa les primeres idees del que podria moure el vent. També captura imatges fotogràfades i gravades en vídeo, en el seu propi entorn. Treballen sobre algun element del paisatge, del qual n'obtenen imatges i informacions.

Una altra possibilitat és la de començar fent **referència a creacions artístiques** en què s'hi representi el moviment que provoca el vent. L'anàlisi d'aquestes imatges ens aporta informacions interessants pel que fa al sentit i la direcció del moviment dels elements a dins de la composició.

D'una altra manera, es pot llistar per escrit els elements que mai no s'enduria el vent i imaginar després **situacions impossibles** en un recull d'idees dibuixades.

També es molt interessant **treballar l'activitat de forma transversal** i proposar el tema del vent a les matèries de llengües per tal de produir petits relats i creacions literàries.

LA TRAMUNTANA

Com estimo el vent de la meva terra

S'emporta els núvols, neteja els carrers

S'enduu les paraules de la gent que xerra

Bufa amb més força que els antics guerrers

Maria Baguer i Aina Vesa 4tC Institut Castelló d'Empúries

Aquests textos poden inspirar imatges que els il·lustrin, sense cap referent previ de cap tipus. El que anirà bé en aquesta darrera proposta serà informar de com aconseguir la sensació de moviment en una imatge estàtica. Caldrà fer referència al sentit i a la direcció del moviment dins d'una composició.

Cada treball forma part de la **mostra final** de fotografies, composicions gràfiques, microrelats, captures de vídeo, que elaboren individualment o en grup. Aquests possibles resultats de l'activitat es proposaran en funció de l'alumnat amb què es treballi.

A continuació hi ha una proposta de llistat d'**elements a observar**:

- Cabells al vent.
- Roba estesa.
- Superfícies del mar, dels estanys, dels rius, de les basses.
- Superfície de les dunes i sorra de les platges.
- Pluja amb vent.
- Xiprers, pollancre, canyissars que s'inclinen i dansen.
- Gavians, gavines i ocells que planegen.
- Bosses, plàstics, papers, fulles que volen o s'arrosseguen.
- Camps sembrats que onegen.
- Cels que es foraden, tenen núvols estirats, canvien de color i es buiden.
- Mobiliari urbà, objectes grans o petits que mou o tomba el vent.
- Mesos, setmanes, dies en què bufa el vent del nord (gràfic referent al municipi del centre).

El següent **llistat d'idees** per materialitzar es podria completar amb les vostres aportacions:

1. Introduir el tema amb imatges suggeridores dels diferents elements a analitzar sobre la tramuntana.
2. Fotografies. Mural del conjunt d'imatges fixes amb un denominador comú: que tots els elements capturats s'inclinin d'esquerra a dreta. Prèvia explicació de les diferències entre l'horitzontal, la vertical i la inclinada (la qual dona sensació d'inestabilitat), dins d'una composició.
3. Vídeo. Durada total d'uns sis minuts. Cada alumne aportarà un pla seqüència de vint segons. Les imatges seqüenciades es mouran o s'inclinaran com en les fotografies: d'esquerra a dreta. Per tal d'editar la filmació, es farà una selecció dels possibles temes musicals relacionats amb el vent.
4. ...

David Martínez
Professor de dibuix

EXPERIÈNCIA “MUSICA EN IMATGES”

Isabel Sàrries

Aquesta experiència es va realitzar als alumnes de 1er. de Batxillerat d'Arts Plàstiques a la matèria de Dibuix Artístic, al primer trimestre. Va durar dos sessions d'una hora cada una.

La metodologia emprada a l'activitat va ser deductiva. És a dir, primer es va realitzar la pràctica i després es va analitzar pels propis alumnes.

El treball consisteix en fer una audició de tres cançons d'estils i emocions completament diferents que els alumnes han de copsar a través de dibuixos completament lliures. El resultat són imatges que expressen els sentiments provocats per les diferents músiques.

El procés va ser el següent:

1er. Es posa als alumnes al voltant d'una taula gran amb tot el material (folis, colors,...). Prèviament se'ls hi va explicar el procediment de la pràctica.

2on. Escolten amb silenci per primer cop l'audició amb la música corresponent, un cop.

3er. Després es torna a passar l'audició dos vegades més, mentre els alumnes pinten deixant-se emportar per les sensacions que els provoca la música.

4rt. El procediment 2on i 3er es repeteix amb les 3 audicions.

5è. Es penjen a l'aula les diferents imatges realitzades per els alumnes resultant de les tres cançons, i s'analitzen des d'un punt de vista formal, aprofitant per donar continguts.

L'ART EN MOVIMENT IMATGES CALIDOSCÒPIQUES

En un primer moviment del calidoscopi es mouen les peces de vidre i es forma una imatge.

Pertanyen a aquest moviment aquelles obres creades per a produir en l'espectador la impressió o il·lusió de moviment a través d'il·lusions òptiques, les quals canvien d'aspecte en virtut de la posició des d'on es contemplin i les quals creen una aparent sensació de moviment per la il·luminació successiva d'alguna de les seves parts.

CANVIEM LA MANERA DE VEURE IMATGES MIRADES CALIDOSCÒPIQUES

ART CINÈTIC i ART ÒPTIC

- L'art cinètic es basa en la recerca de moviment
- Per realitzar l'obra l'artista es planteja i segueix una estructura rigorosament planificada.
- La majoria de les obres cinètiques són tridimensionals, es desenganxen del plànol bidimensional.
- Els recursos per crear moviment són gairebé infinits
- Cerca la integració entre obra i espectador.
- Descomposició de la forma
- Concepte d'instal·lació
- Treball amb mòduls i repeticions

REFERENTS DESTACATS

Victor Vasarely

Julio Le Parc

Yaacov Gam

Jesús Rafael Soto

George W. Rickey

Bridget Riley

Eusebio Sempere

JESÚS SOTO

<https://youtu.be/FCVtcjvvTxs>

Sphère bleue de
Paris 2000. Jesus Soto

Boîte 1955-1964.
Jesus Soto

BRIDGET RILEY

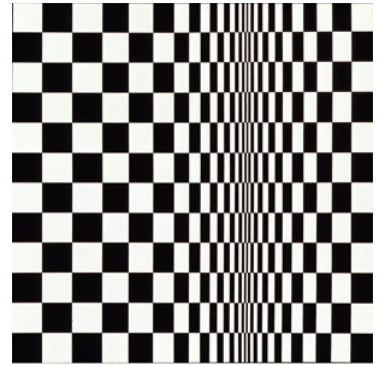
<https://youtu.be/LaV0Vd9ZWVA>

<https://youtu.be/G9eGzxOq2U>

Two blues. Bridget Riley,
2003. Oil on linen

Movement in squares.
Bridget Riley 1961
Tempera on board

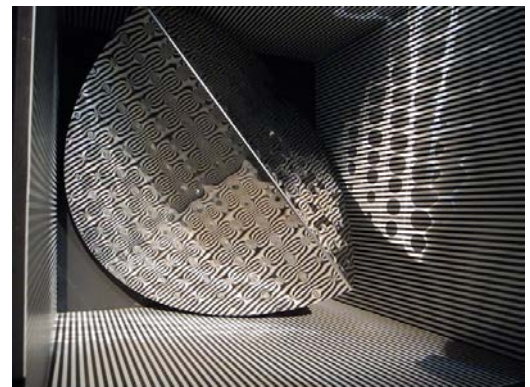

JULIO LEPARC

Continuel-
Lumière-cylindre
1080x67

1928, Trame Altérée
(Déplacements) 1964

El projecte sorgeix a partir de l'exposició anual que fem a la biblioteca municipal de Lloret de Mar, els alumnes de Batxillerat artístic. Les professores escollim un tema i sobre això els alumnes dins les diferents matèries ho treballen a l'aula. Es va decidir que el tema de l'exposició havia d'anar sobre el moviment.

Tota la instal·lació va sorgir en el moment que vam treballar l'art òptic i l'op art a l'aula. Vam buscar informació d'artistes els quals les seves obres treballessin el moviment a partir del joc de formes (descomposició, experimentació...)

Després de fer grups i treballar aquesta idea tots vam coincidir en que el calidoscopi ens permetia fer aquestes experimentacions.

El calidoscopi ens permet:

- EXPERIMENTAR AMB IMATGES I MATERIALS
- EXPRESSIÓ D'IDEES
- DESCOMPOSAR LA FORMA
- UTILITZAR IMATGES FIXES I AMB MOVIMENT
- DESCOBIR LA GEOMETRIA (imatges simètriques)

Així doncs vam fabricar dos calidoscopis de gran format. A partir d'aquí va ser un allau de propostes, tant a nivell audiovisual com a nivell d'imatges pictòriques, fotogràfiques, com treballant les formes bàsiques amb disseny...

Teníem per tant, un producte final. Els alumnes van ser capaços de portar a terme tot el procés artístic, des de buscar referents, les primeres idees, experimentació, posada en pràctica i exposició final en una sala municipal. L'exposició la vam anomenar IMATGES CALIDOSCOPIQUES.

Glòria Rigau
INS RAMON COLL I RODÉS
Lloret de Mar

Altres documentacions de la II Jornada

- **Vídeo resum de la jornada :**

<https://www.youtube.com/watch?v=sQpRuy6sSso&t=5s>

- **Taller “La dansa que genera imatge”**
Clara Gassiot (professora de l'EMA)

Què passa si provem de dibuixar ballant i pintar amb musica? Una nova manera de percebre i tenir consciència corporal tot experimentant amb el gest del nostre cos. Un dibuix corporal en moviment.

Aquest taller es basa en els treballs de Segni Mossi a Roma, Itàlia. Un laboratori de dansa-disseny gràfic per a nens i nenes de 6 a 10 anys, amb Alessandro Lumare i Simona Lobefaro com a professors, exploren el

moviment i exploren el dibuix i disseny gràfic. Farem unes propostes d'activitats on jugarem amb el moviment del cos, paper de gran format i la música.

Referents:

- **Segni Mossi:** www.segnimossi.net/en/

<https://www.youtube.com/watch?v=BEXIuIscrC8>

<https://www.youtube.com/watch?v=9lJz1tuqJA4>

<https://www.youtube.com/watch?v=Di56qTbdW70>

Segni Mossi a la Fundació Tàpies:

Segni Mossi és un Projecte d'Investigació CREAT per Alessandro Luma (artista visual) i Simona Lobefaro (coreògrafa) al voltant de la relació entre la dansa - com a projecció a l'espai i emergència de la part emocional - i el dibuix - com a extensió del cos i l'acció i com a rastre de l'essència de les experiències.

<http://masdearte.com/convocatorias/segni-mossi-taller-de-formacion-artistica/>

- **Laia Bedós Bonaterra:**

Artista catalana de Blanes que a part de la seva obra gràfica, ha fet performances i dansa alhora que ofereix tallers de cos, moviment i pintura.

<http://www.bedosbonaterra.com/>

https://www.youtube.com/watch?v=uRvXgO8_k3Q&t=35s

<https://www.youtube.com/watch?v=NAMheTwrJ7w>

https://www.youtube.com/watch?v=_1QO6nj1J64

<https://www.youtube.com/watch?v=sYJdwlisPng>

- **Mar Serinyà:**

Artista catalana de Girona que també ha treballat amb l'empremta del aquest gest del cos en moviment en la seva obra.

<http://www.marserinya.com/>

<https://vimeo.com/108947869>

- **Heather Hansen:**

El treball de Heather Hansen és molt expressiu. Ella és ballarina i artista i per no deixar cap de les seves dues passions, va decidir fusionar-les fent performance contemporani.

L'artista amb seu a Nova Orleans va aconseguir la unió perfecta entre la dansa i el dibuix. Tot el seu cos es mou en un llenç, i amb petits trossos de carbó, dibuixa impressionants patrons simètrics. Cap quadre és igual a un altre. Així que per als que agraden de l'art abstracte i la dansa, les seves creacions són summament col·leccionables. Els dibuixos resultants són bonics, les seves formes són geomètricament gairebé perfectes.

El document és el punt de trobada entre la dansa i el dibuix, però les emocions d'Hansen i els seus instints artístics es veuen reflectits en gros impredecibles i voltes que fan la presentació alguna cosa memorable. Heather Hansen només necessita paper, 1 carbonet a les mans, i les filigranes del seu cos de ballarina contemporània per deixar plasmada l'essència de la dansa en belles i suggerents pintures ... o millor dit, abstractes dibuixos.

[http://www.ellalabella.cl/heather-hansen-la-artista-que-baila-y-dibuja-al-mismo-](http://www.ellalabella.cl/heather-hansen-la-artista-que-baila-y-dibuja-al-mismo-tiempo)

[tiempohttp://www.heatherhansen.net/](http://www.heatherhansen.net/)

<https://www.youtube.com/watch?v=dwo87dnsTfQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=C4oBc-01npg>

<https://vimeo.com/75185969>

<https://www.youtube.com/watch?v=mnnUpxAuWUI>

- **Judith Braun**

Artista que treballa amb l'empremta del gest del seu cos.

<http://judithannbraun.com/>

- **Taller “Explorar el moviment en fotografia”**

Imatges de G. Rigau i M. Planella

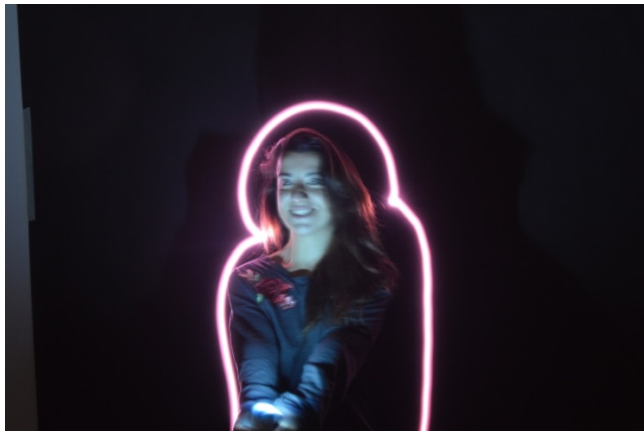

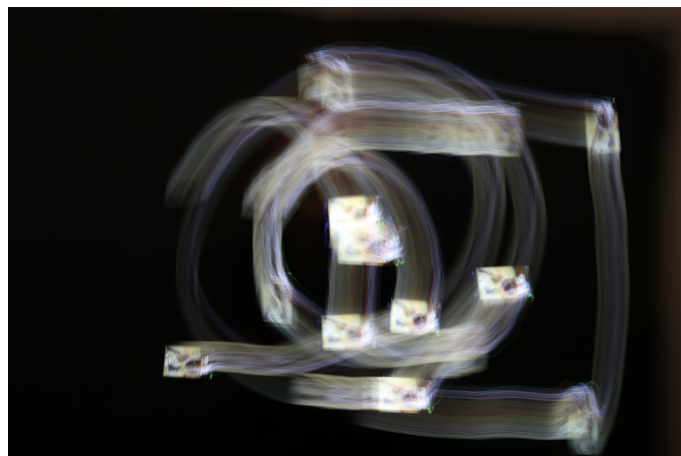

Imatges de M. Oliu

Imatges d'Enric Boldo

Imatges de RM. Alonso

